

УДК 636.8:636.09:616-002:616.36:616.351:616.34

КОТЯЧИЙ ТРІАДИТ ЯК МОДЕЛЬ МУЛЬТИСИСТЕМНОГО ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Слюсаренко В. Д., студентка 2 курсу факультету ветеринарної медицини

Слюсаренко Д. В., науковий керівник, доктор ветеринарних наук, професор

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Тріадит у котів є складним синдромом, що поєднує одночасне ураження трьох органів – печінки, підшлункової залози та кишечника. Цей стан включає холангіт або холангіогепатит, панкреатит та запальне захворювання кишечника. У ветеринарній медицині тріадит вважається унікальним явищем для котів, оскільки саме в них анатомічна будова загальної жовчної протоки та панкреатичного протоку, які зливаються перед входом у дванадцятипалу кишку, створює передумови для ретроградної інфекції. Це пояснює високу частоту одночасного запалення печінки та підшлункової залози.

Етіологія тріадиту є багатофакторною і до кінця не з'ясованою. Холангіогепатит часто розвивається внаслідок проникнення бактерій у жовчні протоки. Панкреатит у більшості випадків у котів стерильний, але висловлюється гіпотеза, що бактеріальні антигени або продукти запалення кишечника можуть провокувати його розвиток. Запальне захворювання кишечника, своєю чергою, вважається наслідком імунної дисфункції у відповідь на харчові або інфекційні антигени. Відомо також, що ураження цих трьох систем може мати вторинні ускладнення, серед яких одне з найчастіших – жировий гепатоз.

Клінічна картина тріадиту є неспецифічною, що значно ускладнює діагностику. Найчастіше власники котів відзначають анорексію, втрату ваги, млявість, періодичне блювання та діарею. При огляді можуть виявлятися жовтяниця, болючість у животі, зневоднення та поганий стан шерсті. Лабораторні дослідження демонструють підвищення печінкових ферментів, гіпербілірубінемію, нейтрофілію, нерегенеративну анемію та зниження рівня кобаламіну. Ультразвукова діагностика дозволяє виявити потовщення стінок

кишечника, зміни ехогенності печінки та підшлункової залози, але нормальні результати УЗД не виключають хворобу. Золотим стандартом залишаються біопсії печінки, підшлункової залози та кишечника, хоча вони не завжди є практично можливими через інвазивність.

Лікування тріадиту є складним і багатокомпонентним, воно залежить від ступеня ураження кожного органу. Базовими є підтримуюча терапія, інфузії при дегідратації, контроль болю та нудоти, а також нутритивна підтримка. При бактеріальних формах холангіту важливим є призначення антибіотиків, зокрема амоксициліну-клавуланату, іноді у поєднанні з метронідазолом. Для зменшення запалення застосовуються кортикостероїди, серед яких найчастіше використовується преднізолон. При важких випадках може додатково призначатися хлорамбуцил. Для корекції дефіциту вітаміну В₁₂ проводяться регулярні ін'єкції кобаламіну, що також покращує загальну відповідь на терапію.

Додаткове значення мають нутрицевтики, такі як S-аденозилметіонін та силібінін, які підвищують рівень антиоксидантів у печінці. Важливим напрямком є дієтотерапія. Обмеження жиру при панкреатиті у котів є дискусійним, на відміну від собак, і в більшості випадків радять уникати надмірного, але не проводити суворе обмеження. При відмові від їжі більш ніж на три дні рекомендується встановлення зондового годування.

Прогноз при тріадиті є обережним і значною мірою залежить від своєчасності діагностики та адекватності терапії. Гострі бактеріальні форми холангіту часто піддаються лікуванню антибіотиками, але хронічні запальні процеси у печінці, кишечнику та підшлунковій залозі мають рецидивуючий перебіг. Багато котів потребують довготривалої підтримуючої терапії. У випадках розвитку жирової дистрофії печінки чи тяжкого панкреатиту прогноз погіршується.

Синдром тріадиту у котів є складним викликом для ветеринарних лікарів через багатофакторність, хронічність перебігу та необхідність комплексної діагностики і лікування. Дослідження продовжуються у напрямку встановлення точних причин, розробки більш ефективних діагностичних методів і вдосконалення терапевтичних стратегій. Незважаючи на труднощі, при належному догляді та правильному підборі лікування багато тварин можуть жити довгі роки з прийнятною якістю життя.

Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України

Факультет
ветеринарної
медицини

Міжнародна наукова конференція

«Актуальні питання ветеринарної патології»

приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини
та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора,
заслуженого діяча науки і техніки України,
академіка НААН України

Анатолія Йосиповича Мазуркевича

2–3 жовтня 2025 р.,
м. Київ, факультет ветеринарної медицини НУБіП України

Київ – 2025

УДК 005.745(043.2)(063)

З 41

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

«Актуальні питання ветеринарної патології» приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН України Анатолія Йосиповича Мазуркевича: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 02-03 жовтня 2025 року: матеріали конференції, Київ, 116 с.

За викладений в тезах матеріал відповідають безпосередньо автори.

Збірник матеріалів конференції є науково-практичним виданням, в якому опубліковано тези доповідей студентів, аспірантів, кандидатів і докторів наук, наукових працівників та практикуючих лікарів факультету ветеринарної медицини та інших підрозділів Національного університету біоресурсів і природокористування України, навчальних і наукових установ України та зарубіжжя. Наукові праці відображають результати досліджень з напрямку ветеринарної медицини та біології.

Збірник матеріалів конференції розрахований на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, науковців, практикуючих лікарів та всіх, хто цікавиться останніми тенденціями розвитку сучасної науки.

Організаційний комітет з підготовки збірника тез: Цвіліховський М.І., д.біол.н., професор; Голопура С.І., д.вет.н., професор; Малюк М.О., д.вет.н., професор; Куліда М.А., к.вет.н., доцент; «Актуальні питання ветеринарної патології» приурочена 105-річчю факультету ветеринарної медицини та 85-річчю доктора ветеринарних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН України Анатолія Йосиповича Мазуркевича: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 02-03 жовтня 2025 року: матеріали конференції, Київ, 116 с.

Відповідальний за випуск: М. О. Малюк

НУБіП України